

Uvodna konferenca
raziskovalnega projekta

4. april 2023
Fakulteta za arhitekturo UL

HEI-Transform

Dediščina za vključujočo
trajnostno preobrazbo

INŠTITUT
ZA TRAJNOSTNO
DEDIŠČINO

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za arhitekturo

ARRS
JAVNA AGENCIJA ZA RAZKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

Lepo vabljeni na uvodno konferenco raziskovalnega projekta Dediščina za vključujočo trajnostno preobrazbo!

Nepremična kulturna dediščina pomeni pomemben kapital za trajnostno preobrazbo Slovenije. Njene izjemne prednosti so poudarjene v vrsti ključnih strateških dokumentov, tako na nacionalni kot na evropski in globalni ravni. Raziskovalni projekt HEI-Transform je ključen akcijski korak do strateške uporabe vrednosti nepremične kulturne dediščine, ki bo lahko osnova za pripravo prihodnjih smernic in konkretnih ukrepov za revitalizacije.

33 raziskovalcev bo od oktobra 2022 do septembra 2025 pripravilo temeljne raziskave obstoječega stanja, analiziralo primere dobre prakse in na štirih konkretnih, izredno različnih primerih zajelo obsežen spekter spremenljivk, ki usmerjajo posege na področju ohranjanja dediščine. Izsledke raziskav bomo soočili s štirimi dejanskimi situacijami in na njih preizkusili kar največ različnih orodij. Cilj ni le ohranjanje in oživljanje stavb, območij in delov krajin: gre za zasnovo konkretnih vsebin, programov in projektov, ki bodo lokalnim skupnostim služili kot vzor trajnostnega razvoja.

Serija raziskav, ki povezujejo trinajst področij – arhitekturo, gradbeništvo, urbanizem, arheologijo, etnologijo, kulturno antropologijo, umetnostno zgodovino, zgodovino, geografijo, sociologijo, psihologijo, turizem in ekonomijo – bo upoštevala številne parametre, ki vplivajo na uspešnost ponovne uporabe opuščene dediščine in na njeno vključevanje v aktivno življenje. Pristope, ki se bodo za naše okolje izkazali kot najučinkovitejši, bomo ob zaključku projekta predstavili in jih v obliki orodja predlagali v uporabo lokalnim skupnostim, investitorjem in odločevalcem, ki se zavedajo pomena in priložnosti vlaganja v vključujoče in trajnostne rešitve.

Povzetek vsebine projekta si oglejte na naši spletni strani itd.fa.uni-lj.si, kjer boste lahko v prihodnje tudi spremljali našo raziskavo.

---

prof. dr. Christer Gustafsson
Univerza v Uppsali

Uvodni predavatelj konference bo prof. dr. Christer Gustafsson, ki je redni profesor konservatorstva na Univerzi Uppsala na Švedskem. Ob intenzivnem raziskovalnem delu in sodelovanju v več evropskih projektih je tudi predsednik strateške tematske skupine Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) za kulturo in ustvarjalnost, generalni sekretar Mednarodnega znanstvenega odbora ICOMOS za ekonomijo konservatorstva, član Unescove mednarodne strokovne skupine za kazalnike s področja kulture (UNESCO Culture 2030 Indicators Expert Facility) za doseganje ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov (Agenda 2045), član strokovne skupine za Znak evropske dediščine (imenovan s strani Evropske komisije) ter član akademske in referenčne skupine pri Švedskem nacionalnem odboru za stanovanjsko politiko, gradnjo in načrtovanje, če izpostavimo le nekaj njegovih ključnih funkcij.

Njegove transdisciplinarne raziskave se osredotočajo na izzive in priložnosti za kulturno dediščino kot gonilno silo družbeno-trajnostno-inovacijsko usmerjenega regionalnega in urbanega razvoja, z namenom krepitve kulturne dediščine v procesih odločanja in oblikovanja politik. Slednje bo tudi osrednja tema predavanja na naši uvodni konferenci.

Program

8.30–9.00

Registracija

9.00–9.30

Pozdravni nagovori

izr. prof. dr. Sonja Ifko – vodja projekta

prof. dr. Matej Blenkuš – dekan Fakultete za arhitekturo UL

Špela Spanžel – v. d. generalnega direktorja Direktorata za kulturno dediščino,
Ministrstvo za kulturo RS

prof. dr. Anton Ramšak – prorektor Univerze v Ljubljani

9.30–10.00

**Dediščina za vključujočo zeleno preobrazbo,
predstavitev projekta**

izr. prof. dr. Sonja Ifko – Fakulteta za arhitekturo UL

I. Skupnost HEI-Transform

- 10.00 Predstavitev mednarodnega znanstvenega odbora projekta
- 10.15 Predstavitev odbora deležnikov projekta
-

II. Dediščina kot gradnik trajnostne prihodnosti

- 10.30 Uvodno predavanje: Konservatorstvo 3.0 – prilagojena ponovna raba in dediščina kot vir trajnostne prihodnosti /
Keynote lecture: Conservation 3.0 – adaptive reuse and heritage a resource for a sustainable future – predavanje bo v angleščini
prof. dr. Christer Gustafsson – Univerza v Uppsali
- 11.15 Vprašanja in kratka razprava
- 11.30 Odmor za kavo
- 11.45 Potencial dediščine za trajnostni razvoj /
The potential role of heritage for sustainability – predavanje bo v angleščini
prof. dr. Anna Mignosa – Univerza Erasmus Rotterdam
- 12.00 Slovenska strategija trajnostne pametne specializacije S5
in kulturna dediščina
Marko Hren – Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj RS
- 12.15 Kulturna dediščina v novi strategiji razvoja turizma Slovenije
Tomislav Čeh – PKF Hospitality
- 12.30 Vprašanja in kratka razprava
- 12.45–14.00 Odmor za kosilo

III. Vpetost dediščine v razvoj – mednarodni programi in strategije

---

- 14.00   **Kultura gradnje**
                    Špela Spanžetl – Ministrstvo za kulturo RS
- 14.15   **Novi evropski Bauhaus in kulturna dediščina**
                    prof. dr. Tadeja Zupančič – Fakulteta za arhitekturo UL
- 14.30   **Evropska načela kakovosti za posege, ki jih financira EU
in lahko vplivajo na kulturno dediščino**
                    mag. Nataša Jurgec Gurnick – ICOMOS Slovenija
- 14.45   **Vprašanja in kratka razprava**
- 15.00   **Odmor za kavo**

IV. Raziskava

- 15.15   **»Values-led« pristop ter vrednote in vrednosti kulturne dediščine**
doc. dr. Neža Čebroň Lipovec – Fakulteta za humanistične študije UP
prof. dr. Matija Svetina – Filozofska fakulteta UL
- 15.30   **Soočanje kulturne dediščine in funkcionalno razvrednotenih območij**
– aktualno stanje v prostoru in aplikacija kot podpora komuniciranju
izr. prof. dr. Barbara Lampič – Filozofska fakulteta UL
asist. Lea Rebernik – Filozofska fakulteta UL
izr. prof. dr. Simon Kušar – Filozofska fakulteta UL
izr. prof. dr. Dimitrij Mlekuž Vrhovnik – ZVKDS
- 15.45   **Regenerativna preobrazba ekonomije in družbe**
prof. dr. Ljubica Knežević Cvelbar – Ekonomska fakulteta UL
- 16.00   **Priložnosti in izzivi sodelovanja med deležniki**
v procesih upravljanja kulturne dediščine
izr. prof. dr. Maša Filipovič Hrast – Fakulteta za družbene vede UL
izr. prof. dr. Matjaž Uršič – Fakulteta za družbene vede UL
dr. Jasna Fakin Bajec – Znanstvenoraziskovalni center SAZU
- 16.15   **Skupnost RevitLab**
doc. dr. Miloš Kosec – Fakulteta za arhitekturo UL
- 16.45   **Razprava in zaključki**
- 17.15   **Napoved aktivnosti**
- Mednarodna konferenca HEI-Transform 2024
  - Poletna šola trajnostne dediščine UL 2023: Prilagojena ponovna raba industrijske dediščine
  - Četrтки za dediščino
- 17.30   **Zaključek konference**
- 18.00   **Večerja, Pivnica Lajbah**

Projekt Dediščina za vključujočo trajnostno preobrazbo (Heritage for Inclusive Sustainable Transformation) – HEI-Transform je velik temeljni raziskovalni projekt, ki je v letu 2022 pridobil financiranje Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Šifra projekta: ARRS-J7-4641.

Vodilni partner

Fakulteta za arhitekturo UL

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za arhitekturo

Univerza v Ljubljani
Ekonomsko fakulteta

Vključene raziskovalne organizacije

Ekonomsko fakulteta UL

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

Filozofska fakulteta UL

Fakulteta za družbene vede UL

Akademija za likovno umetnost

Univerza v Ljubljani
Akademija za likovno umetnost in oblikovanje

in oblikovanje UL

Fakulteta za humanistične študije UP

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske

akademije znanosti in umetnosti

Urbanistični inštitut RS

Fakulteta za turizem UM

Zavod za varstvo kulturne

dediščine Slovenije

Trajanje projekta

1. 10. 2022–30. 9. 2025

Znanstveni odbor

projekta in konference

vodja

Sonja Ifko

člani

Ljubica Knežević Cvelbar

Neža Čebren Lipovec

Matija Črešnar

Miloš Kosec

Matjaž Uršič

Barbara Vodopivec

Prijave

Udeležba na konferenci je brezplačna, zaradi organizacije dogodka pa so obvezne prijave na [povezavi](#).

Rok za prijavo: 30. marec 2023.

Sledite nam

Spletna stran itd.fa.uni-lj.si

Facebook [@InstitutITD](https://www.facebook.com/InstitutITD)

LinkedIn [@InstitutITD](https://www.linkedin.com/company/institutitd)

Twitter [@InstitutITD](https://twitter.com/InstitutITD)